

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja

Druk nr 1756

SPRAWOZDANIE
KOMISJI ZDROWIA

**o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy
o zawodzie felczera (druk nr 1118).**

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 40 ust. 1 regulaminu Sejmu – po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu - skierował w dniu 23 listopada 2002 r. powyższy projekt ustawy do Komisji Zdrowia do pierwszego czytania.

Komisja Zdrowia po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu tego projektu ustawy na posiedzeniach w dniach: 19 grudnia 2002 r. oraz 10 lipca 2003 r.

wnosi:

W y s o k i S e j m uchwalić raczy załączony projekt ustawy.

Warszawa, dnia 10 lipca 2003 r.

Sprawozdawca

/-/Władysław Szkop

Z-ca Przewodniczącej Komisji

/-/Władysław Szkop

USTAWA
z dnia 2003 r.

o zmianie ustawy o zawodzie felczera

Art. 1.

W ustawie z dnia 20 lipca 1950 r. o zawodzie felczera (Dz.U. Nr 36, poz. 336, z 1954 r. Nr 57, poz. 284, z 1998 r. Nr 143, poz. 916, z 1999 r. Nr 60, poz. 636, z 2000 r. Nr 120, poz. 1268) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1. 1. Minister właściwy do spraw zdrowia potwierdza w drodze decyzji kwalifikacje zawodowe felczera osobom, które:

- 1) posiadają dyplom wydany w państwie innym niż państwo członkowskie Unii Europejskiej, uznany w Rzeczypospolitej Polskiej za równoważny na podstawie umów międzynarodowych,
 - 2) posiadają kwalifikacje do wykonywania zawodu felczera nabyte w państwie członkowskim Unii Europejskiej innym niż Rzeczpospolita Polska, uznane na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 kwietnia 2001 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych (Dz.U. Nr 87, poz. 954 oraz z 2002 r. Nr 71, poz. 655).
2. Naczelna Rada Lekarska przyznaje prawo wykonywania zawodu i używania tytułu felczera osobom, które:
- 1) ukończyły liceum felczerskie lub szkołę felczerską w Polsce,
 - 2) posiadają decyzję, o której mowa w ust. 1 pkt 1 oraz dyplom wydany w państwie innym niż państwo członkowskie Unii Europejskiej, uznany w Rzeczypospolitej Polskiej za równoważny na podstawie umów międzynarodowych,
 - 3) posiadają kwalifikacje do wykonywania zawodu felczera nabyte w państwie członkowskim Unii Europejskiej innym niż Rzeczpospolita Polska, uznane na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 kwietnia 2001 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych (Dz.U. Nr 87, poz. 954 oraz z 2002 r. Nr 71, poz. 655),

- 4) posiadają pełną zdolność do czynności prawnych,
 - 5) posiadają stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu felczera,
 - 6) władają językiem polskim w mowie i w piśmie, w stopniu niezbędnym do wykonywania zawodu felczera,
 - 7) przedstawią zaświadczenie wydane przez odpowiednie władze państwa, w którym został wydany dyplom, że posiadają na terenie tego państwa prawo do wykonywania zawodu felczera, które nie zostało zawieszane ani którego nie zostali pozbawieni, oraz że nie toczy się przeciwko nim postępowanie w sprawach pozbawienia albo zawieszenia prawa wykonywania zawodu,
 - 8) przedstawią pisemne oświadczenie przyszłego pracodawcy o zamiarze zatrudnienia w zawodzie felczera lub zawarcia umowy cywilnoprawnej na udzielanie świadczeń zdrowotnych w Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Wymóg, o którym mowa w ust. 2 pkt 8, nie dotyczy obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej.
 4. W odniesieniu do obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej wystarczającym dokumentem, potwierdzającym znajomość języka polskiego, jest oświadczenie o znajomości języka polskiego w mowie i w piśmie w zakresie niezbędnym do wykonywania zawodu felczera.
 5. W odniesieniu do obywateli innych państw niż państwa członkowskie Unii Europejskiej, dokumentem potwierdzającym znajomość języka polskiego jest zaświadczenie o złożeniu egzaminu z języka polskiego.
 6. Egzamin przeprowadza komisja egzaminacyjna powołana przez Naczelną Radę Lekarską. Egzamin przeprowadza się na wniosek cudzoziemca, po uiszczeniu opłaty za egzamin.
 7. Opłatę za egzamin, o której mowa w ust. 6, ponosi felczer, a wpływy z tego tytułu stanowią przychód Naczelnej Rady Lekarskiej.
 8. Wysokość opłaty nie może przewyższać planowanych kosztów przeprowadzenia egzaminu.
 9. Podstawą zaliczenia egzaminu jest suma punktów uzyskana z egzaminu, która musi przekroczyć 50% ogólnej sumy punktów przewidzianej dla całości egzaminu.
 10. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) zakres znajomości języka polskiego w mowie i w piśmie konieczny do wykonywania zawodu felczera, uwzględniając w szczególności zakres uprawnień zawodowych felczera,
 - 2) skład komisji egzaminacyjnej oraz sposób i tryb przeprowadzania i składania egzaminu, mając na uwadze zapewnienie sprawdzenia umiejętności, o których mowa w ust. 2 pkt 6,

3) wysokość opłaty za egzamin, mając na względzie przepis ust. 8.”;

2) po art. 1 dodaje się art. 1a-1c w brzmieniu:

- „Art. 1a. 1. W celu uzyskania prawa wykonywania zawodu, felczer przedstawia Naczelnej Radzie Lekarskiej odpowiednie dokumenty i oświadczenia stwierdzające spełnienie wymagań określonych w art. 1 ust. 2 pkt 1–8 oraz w ust. 4-5.
2. Za wystarczające w stosunku do obywatela innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w zakresie spełnienia wymagań, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 5 uznaje się dokumenty odnoszące się do stanu zdrowia wymagane dla wykonywania zawodu felczera w państwie członkowskim, którego obywatelem jest felczer, lub w państwie członkowskim, z którego felczer przybywa; w przypadku gdy dokumenty tego rodzaju nie są wymagane, za wystarczające uważa się dokumenty wydane w tym państwie odnoszące się do stanu zdrowia.
3. Dokumenty, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą być przedstawiane w ciągu 3 miesięcy od daty ich wydania.
4. Na podstawie złożonych dokumentów i oświadczeń, o których mowa w ust. 1 i 2, Naczelna Rada Lekarska przyznaje prawo wykonywania zawodu felczera i wydaje dokument „Prawo wykonywania zawodu felczera”.
5. Minister właściwy do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Lekarskiej określi, w drodze rozporządzenia, wzór dokumentu „Prawo wykonywania zawodu felczera”, uwzględniając w szczególności niezbędne dane osobowe felczera, numer prawa wykonywania zawodu, adnotacje o wpisie do rejestru oraz dane dotyczące kwalifikacji felczera.

Art. 1b. 1. Przyznanie prawa wykonywania zawodu felczera albo odmowa przyznania tego prawa przez Naczelną Radę Lekarską powinna być dokonana nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia złożenia wszystkich dokumentów określonych ustawą.

2. Jeżeli Naczelna Rada Lekarska posiada informacje dotyczące ważnych zdarzeń, które wystąpiły przed podjęciem w Polsce działalności przez obywatela innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i które mogą mieć wpływ na podjęcie lub wykonywanie zawodu felczera może poinformować o tych zdarzeniach państwo, którego obywatelstwo cudzoziemiec posiada, lub państwo, z którego cudzoziemiec przybywa, wnosząc o weryfikację tych informacji oraz o zawiadomienie o wszelkich dalszych działaniach, które zostały podjęte w odniesieniu do dokumentów wydanych przez to państwo.
3. Bieg terminu, o którym mowa w ust. 1, ulega zawieszeniu w przypadku, gdy Naczelna Rada Lekarska poinformowała o zdarzeniach, o których mowa w ust. 2, do czasu otrzymania odpowiedzi, nie dłużej jednak niż na trzy miesiące.

- Art. 1c. 1. Felczer, który uzyskał prawo wykonywania zawodu, podlega wpisowi do rejestru prowadzonego przez Naczelną Radę Lekarską.
2. Naczelna Rada Lekarska określi szczegółowy tryb postępowania w sprawach przyznawania prawa wykonywania zawodu felczera i prowadzenia rejestru felczerów.”;

3) w art. 2:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

- „1. Wykonywanie zawodu felczera polega na udzielaniu świadczeń zdrowotnych, a w szczególności:
- 1) badaniu stanu zdrowia,
 - 2) rozpoznawaniu chorób i zapobieganiu im,
 - 3) udzielaniu pomocy w stanach zagrożenia życia i zdrowia,
 - 4) wykonywaniu czynności z zakresu medycyny pracy, zapobieganiu i zwalczaniu chorób zakaźnych,
 - 5) sprawowaniu nadzoru nad artykułami żywnościowymi i produktami użytkowymi,
 - 6) stwierdzaniu zgonów,
 - 7) udziale w procesie leczenia pod nadzorem lub przy współpracy z lekarzem.”,

b) w ust. 2 zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„Czynności określone w ust. 1 felczer wykonuje w zakładzie opieki zdrowotnej.”;

4) po art. 2 dodaje się art. 2a–2e w brzmieniu:

- „Art. 2a. 1. Felczer traci prawo wykonywania zawodu z mocy prawa w przypadku ubezwłasnowolnienia.
2. Felczer lub starszy felczer posiadający prawo wykonywania zawodu, który nie wykonuje go przez okres dłuższy niż 5 lat, a zamierza podjąć jego wykonywanie, ma obowiązek zawiadomienia o tym właściwej Naczelnej Rady Lekarskiej i odbycia przeszkolenia.

- Art. 2b. 1. Jeżeli zaistnieją przesłanki uzasadniające podejrzenie niedostatecznego przygotowania zawodowego felczera, Naczelna Rada Lekarska powołuje komisję złożoną z lekarzy o odpowiednich kwalifikacjach zawodowych, która wydaje opinię o przygotowaniu zawodowym felczera. Felczer ma obowiązek stawienia się przed komisją.
2. O powołaniu komisji Naczelna Rada Lekarska powiadamia niezwłocznie felczera, którego postępowanie dotyczy. Termin stawienia się felczera przed komisją powinien być tak wyznaczony, aby między doręczeniem felczerowi zawiadomienia a dniem stawienia się przed komisją upłynęło co najmniej 14 dni.
3. Naczelna Rada Lekarska, na podstawie opinii komisji, o której mowa w ust. 1, może, w drodze decyzji, zobowiązać felczera do odbycia przeszkolenia uzupełniającego organizowanego i prze-

prowadzanego przez okręgową radę lekarską właściwą dla miejsca zamieszkania felczera oraz zawiesić prawo wykonywania zawodu do czasu ukończenia przeszkolenia uzupełniającego, zwanego dalej „przeszkoleniem”.

4. Okręgowa rada lekarska ustala program, miejsce oraz sposób przeszkolenia.
5. Przeszkolenie trwa nie dłużej niż 1 rok i obejmuje zajęcia teoretyczne i praktyczne. Koszt przeszkolenia teoretycznego ponosi felczer, a wpływy z tego tytułu stanowią przychód okręgowej rady lekarskiej. Wysokość opłaty za przeszkolenie teoretyczne nie może przewyższać planowanych kosztów związanych z jego przeprowadzeniem.
6. Warunki odbywania przeszkolenia praktycznego określa umowa o prowadzenie przeszkolenia praktycznego, zawarta między felczerm a podmiotem realizującym to przeszkolenie.
7. W razie nieusprawiedliwionego niestawienia się felczera przed komisją, o której mowa w ust. 1, lub uchylania się od uczestnictwa w przeszkoleniu, Naczelna Rada Lekarska wydaje decyzję o zawieszeniu prawa wykonywania zawodu do czasu ukończenia przeszkolenia.

Art. 2c. 1. Jeżeli zaistnieją przesłanki uzasadniające podejrzenie niezdolności felczera do wykonywania zawodu ze względu na stan zdrowia, Naczelna Rada Lekarska powołuje komisję złożoną z lekarzy specjalistów z odpowiednich dziedzin medycyny. Komisja ta wydaje orzeczenie w przedmiocie niezdolności felczera do wykonywania zawodu felczera.

2. O powołaniu komisji minister właściwy do spraw zdrowia powiadamia niezwłocznie felczera, którego postępowanie dotyczy. Termin stawienia się felczera przed komisją powinien być tak wyznaczony, aby między doręczeniem felczerowi zawiadomienia a dniem stawienia się przed komisją upłynęło co najmniej 14 dni.
3. Felczer ma obowiązek stawienia się przed komisją, o której mowa w ust. 1, i poddania się niezbędnym badaniom.
4. Felczer, którego dotyczy postępowanie, o którym mowa w ust. 1, jest uprawniony do uczestnictwa w posiedzeniu komisji w czasie rozpatrywania sprawy.
5. Komisja powinna wydać orzeczenie nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia powołania.
6. W razie nieusprawiedliwionego niestawienia się felczera przed komisją, o której mowa w ust. 1, Naczelna Rada Lekarska wydaje decyzję o zawieszeniu prawa wykonywania zawodu do czasu zakończenia postępowania przed komisją.
7. Naczelna Rada Lekarska, na podstawie orzeczenia komisji o niezdolności felczera do wykonywania zawodu, zawiesza, w drodze decyzji, prawo wykonywania zawodu felczera na okres trwania niezdolności lub stwierdza o utracie prawa wykonywania zawodu.

8. Postępowanie, o którym mowa w ust. 1, jest poufne.

Art. 2d. Prace komisji, o których mowa w art. 2b i 2c, są finansowane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia. Członkom komisji, przysługuje za każde posiedzenie komisji, wynagrodzenie w wysokości 10% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłaty nagród z zysku za ubiegły rok, ogłaszanego, w drodze obwieszczenia, przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Art. 2e. Jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej, w sprawach indywidualnych rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnej stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.”;

5) w art. 3:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Starszy felczer czynności określone w art. 2 ust. 1 wykonuje samodzielnie w zakładach opieki zdrowotnej.”,

b) uchyla się ust. 3;

6) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Art. 4. 1. Felczer lub starszy felczer mają prawo przepisywać na receptę produkty lecznicze i wyroby medyczne, które są dopuszczone do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem leków bardzo silnie działających oraz niektórych środków odurzających i psychotropowych.

2. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy zakres uprawnień zawodowych felczera, uwzględniając w szczególności czynności wykonywane samodzielnie i czynności wykonywane pod kierunkiem lekarza,
- 2) wykaz leków spośród środków odurzających i psychotropowych oraz leków silnie działających, które mogą być przepisywane na receptę przez felczera, uwzględniając w szczególności wskazania terapeutyczne i bezpieczeństwo stosowania leków,
- 3) sposób oznaczania recept wystawianych przez felczera, z uwzględnieniem danych dotyczących felczera.”;

7) uchyla się art. 5 i 10.

Art. 2.

1. Osoby, które uzyskały prawo wykonywania zawodu i używania tytułu felczera lub starszego felczera przed dniem wejścia w życie ustawy, zachowują je, jeżeli do dnia 31 grudnia 2004 r. dokonają wymiany dokumentu, o którym mowa w art. 1a ustawy, o której mowa w art. 1 niniejszej ustawy.
2. Starszy felczer, który przed dniem wejścia w życie ustawy ukończył kurs doszkalający, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1 ni-

niejszej ustawy, i zatrudniony jest na stanowisku, do zajmowania którego wymagane było ukończenie kursu, pozostaje na tym stanowisku.

3. Sprawy dotyczące przyznania prawa wykonywania zawodu felczera, wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie ustawy, prowadzi się nadal na podstawie przepisów niniejszej ustawy.

Art. 3.

Do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie niniejszej ustawy, zachowują moc dotychczasowe przepisy, o ile nie są sprzeczne z ustawą.

Art. 4.

Przepisy art. 1 ust. 1 pkt 2, ust. 2 pkt 3, ust. 3 i 4, art. 1a ust. 2, art. 1b ust. 2, ustawy wymienionej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

Art. 5.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ**

MINISTER
Prof. dr hab. Danuta Hübner
Skr. Min. DH/2268/2003/DPE/jg

Warszawa, 16 lipca 2003 r.

Pani
Barbara Błońska-Fajfrowska
Przewodnicząca Komisji Zdrowia
Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Przewodnicząca,

Opinia do sprawozdania Komisji Zdrowia o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o zawodzie felczera (druk sejmowy nr 1756), o zgodności z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) w związku z art. 42 ust. 4 i art. 73 ust. 3 Regulaminu Sejmu, przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedłożonym sprawozdaniem Komisji Zdrowia o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o zawodzie felczera (druk sejmowy nr 1756) (pismo nr ZDR-0150-117-2003), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

1. Przedstawiony do zaopiniowania projekt ustawy ma na celu wprowadzenie spójnych z obowiązującym ustawodawstwem polskim oraz prawem wspólnotowym przepisów dotyczących dostępu do wykonywania zawodu felczera. W szczególności projekt przedstawionej do zaopiniowania regulacji ustanawia przesłanki przyznania oraz utraty prawa wykonywania zawodu felczera w odniesieniu do osób, które nabyły kwalifikacje do wykonywania tego zawodu poza Rzeczpospolitą Polską.
2. Projektowana ustawa podlega ocenie zgodności z prawem Unii Europejskiej, a w szczególności z regulacjami ustanawiającymi zakaz dyskryminacji ze względu na obywatelstwo, dostęp do wykonywania zawodu oraz z ogólnym wspólnotowym systemem uznawania kwalifikacji zawodowych.

Należy podkreślić, iż do wyłącznej kompetencji państwa należy ustalenie w prawie wewnętrznym wymaganego poziomu kwalifikacji, jakie musi spełniać osoba pragnąca wykonywać zawód felczera, by gwarantować jakość świadczonych na jego terytorium usług.

W sferze regulacji prawa Unii Europejskiej znajdują się kwestie związane z dostępem obywateli państw członkowskich do podjęcia lub wykonywania danego zawodu, w tym również felczera.

Zawód felczera, na gruncie projektowanej ustawy, należy zaliczyć do grupy zawodów regulowanych, to jest takich, do których dostęp jest ograniczony do grona osób, które spełniają warunki określone przepisami prawa.

3. Zgodnie z art. 1 pkt 1 przedłożonego do zaopiniowania projektu ustawy, proponowane brzmienie art. 1 ust. 2 pkt 3 ustawy o zawodzie felczera stanowi, iż prawo wykonywania zawodu i używania tytułu felczera przysługuje osobom, które posiadają kwalifikacje do wykonywania zawodu felczera nabyte w państwie członkowskim Unii Europejskiej innym niż Rzeczpospolita Polska, zgodnie z ustawą z dnia 26 kwietnia 2001 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych (Dz. U. Nr 87, poz. 954 z późn. zm.). Ustawa ta stanowi transpozycję do polskiego systemu prawa wspólnotowego *acquis communautaire* w obszarze tzw. ogólnego systemu uznawania dyplomów i kwalifikacji zawodowych.

Projektowana ustawa stwarza w ten sposób możliwości dla stosowania w Polsce zasad ogólnego systemu uznawania dyplomów zawartych w Dyrektywie Rady 89/48/EWG z dnia 21 grudnia 1988 roku w sprawie systemu uznawania dyplomów szkół wyższych, uzyskanych w wyniku ukończenia kształcenia zawodowego oraz kursów trwających przez okres co najmniej trzech lat (Dz. Urz. WE nr L 19, 24.01.89) oraz Dyrektywie Rady 92/51/EWG z 18 czerwca 1992 roku w sprawie drugiego systemu uznawania kształcenia i doskonalenia zawodowego, uzupełniającej Dyrektywę Rady 89/48/EWG (Dz. Urz. WE nr L 209, 24.07.92).

System ten zakłada przyznawanie prawa podjęcia lub wykonywania danego zawodu obywatelom państw członkowskich, na tych samych zasadach co obywatelom państwa przyjmującego, pod warunkiem, że obywatel ten ma niezbędne kwalifikacje do wykonywania danego zawodu w innym państwie członkowskim. Od tej zasady są dwa wyjątki. Pierwszy dotyczy sytuacji, gdy okres szkolenia zawodowego dla zdobycia

określonych kwalifikacji w kraju pochodzenia obywatela jest krótszy o co najmniej jeden rok od okresu szkolenia wymaganego dla uzyskania takich kwalifikacji w kraju przyjmującym. Drugi wyjątek dotyczy sytuacji w której system kształcenia zawodowego w państwie pochodzenia zainteresowanej osoby różni się w sposób zasadniczy od systemu przyjętego w państwie przyjmującym lub gdy wykonywanie danego zawodu w państwie przyjmującym łączy się ze zdecydowanie szerszym zakresem obowiązków, niż jest to przyjęte w kraju jego pochodzenia. W obu tych wypadkach można żądać od zainteresowanego poddania się testowi umiejętności lub przejścia stażu adaptacyjnego. Wybór w tym względzie należy – co do zasady – do osoby ubiegającej się o uznanie kwalifikacji.

4. Pragnę zwrócić uwagę na brzmienie przepisu art. 1 ust. 4 ustawy o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych, który stanowi, iż ustawa nie narusza zasad uznawania kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych, nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, określonych w odrębnych przepisach, przepisy niniejszego projektu należy uznać jako *lex specialis* w stosunku do uchwalonej ustawy. Powyższe oznacza, iż warunki określone przepisami projektowanej ustawy będą się również odnosiły w formie wymagań dodatkowych do tych określonych uchwaloną ustawą jednak nie mogą być z nią sprzeczne ponieważ oznaczałoby to sprzeczność z implementowanymi przez nią dyrektywami 89/48/EWG oraz 92/51/EWG.

5. Przepisy art. 1 ust. 2 pkt 4 oraz pkt 7 nowelizowanej ustawy w brzmieniu zaproponowanym w art. 1 pkt 1 projektu ustawy, wśród niezbędnych warunków wymieniają pełną zdolność do czynności prawnych oraz zaświadczenie o posiadaniu przez daną osobę prawa do wykonywania zawodu, które nie zostało zawieszona, którego nie zostali pozbawieni oraz poświadczające, że nie toczy się przeciwko nim postępowanie w sprawach o pozbawienie albo zawieszenie prawa do wykonywania zawodu.

Dyrektywa Rady 92/51/EWG w rozdziale VII wymienia dopuszczalne środki ułatwiające efektywną realizację prawa prowadzenia działalności gospodarczej, swobodnego świadczenia usług i swobodnego przepływu pracowników. Artykuł 10 ust. 1 stanowi, iż w przypadku, gdy właściwe władze przyjmującego państwa członkowskiego uzależniają podjęcie zawodu regulowanego od przedłożenia

dowodów na to, że wnioskodawcy mają dobrą reputację (...) lub nie zawieszono, bądź zakazano im wykonywania zawodu z powodu poważnego przewinienia zawodowego lub przestępstwa, państwo to przyjmuje jako wystarczający dowód w stosunku do obywateli państw członkowskich, którzy zamierzają wykonywać ten zawód na terytorium tego państwa członkowskiego, przedłożenie dokumentów wydanych przez właściwe władze w państwie członkowskim pochodzenia lub przybycia, z których wynika, że wszystkie te wymogi są spełnione.

Powyższy przepis wskazuje na dopuszczalność tego rodzaju wymogów. Jednocześnie jednak należy wskazać, iż drugi akapit ustępu 2 Dyrektywy 92/51/EWG daje możliwość zastąpienia zaświadczenia o którym mowa, oświadczeniem pod przysięgą w sytuacji, gdy właściwe władze państwa członkowskiego pochodzenia lub przybycia obcokrajowca nie wydają takich zaświadczeń.

6. Zgodnie z propozycją zmiany brzmienia art. 1 ust. 4 w zw. z art. 1 ust. 2 pkt 6 nowelizowanej ustawy (dodanych art. 1 pkt 1 projektu ustawy), obywatel państwa członkowskiego Unii Europejskiej musi wykazać się znajomością języka polskiego w mowie i piśmie.

Art. 3 ust. 1 Rozporządzenia Rady EWG nr 1612/68 z 5 października 1968 r. w sprawie swobodnego przepływu pracowników wewnątrz Wspólnoty (Dz. Urz. WE nr L 257, 19.10.68) dopuszcza wymóg, by pracownik posiadał umiejętności językowe konieczne ze względu na charakter zawodu, jaki ma on wykonywać. Jednakże warunek ten musi być interpretowany zawężająco. Oznacza to, iż wymóg znajomości języka państwa przyjmującego na gruncie prawa wspólnotowego jest dozwolony w zakresie koniecznym do wykonywania danego zawodu i nie może być elementem faktycznego ograniczenia dostępu do wykonywania zawodu.

Biorąc pod uwagę powyższe wyjaśnienia, przepisy projektowanej regulacji w zakresie zawierające postanowienie o dopuszczeniu oświadczenia obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej o znajomości języka polskiego w zakresie niezbędnym do wykonywania zawodu felczera (nowe brzmienie art. 1 ust. 4 wprowadzone w art. 1 pkt 1 projektu ustawy) należy uznać za zgodny z prawem wspólnotowym.

7. Sprzeczny z prawem wspólnotowym jest natomiast dodany na etapie prac legislacyjnych w Sejmie – nie było takiego przepisu w przedłożeniu rządowym – przepis art. 1 pkt 4 w zakresie w jakim dotyczy obowiązkowego odbycia

przeszkolenia w przypadku nie wykonywania zawodu przez okres dłuższy niż 5 lat (art. 2a ust. 2 dodany art. 1 pkt 4 projektowanej ustawy). Dyrektywy ustanawiające ogólny system uznawania kwalifikacji zawodowych –którego reżim rozciąga się na uznawanie kwalifikacji zawodowych w zawodzie felczera – tworzą zasady wzajemnego uznania kwalifikacji niezależnie od przerwy w wykonywaniu zawodu. Jedyną możliwością skierowania na odbycie stażu adaptacyjnego bądź testu umiejętności dyrektywy przewidują w sytuacji wystąpienia różnic w zawartości programu lub długości szkolenia.

W trakcie rozpatrywania sprawozdania podkomisji nadzwyczajnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o zawodzie felczera (druk nr 1118) w dniu 10 lipca 2003 r., posłowie uzasadniając zaproponowane rozwiązanie przywoływali analogiczne rozwiązania legislacyjne z ustawy o zawodzie lekarza z 5 grudnia 1996 r. (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 204 z późn. zm.). Wskazać jednak należy, że art. 10 ustawy o zawodzie lekarza w ust. 1 rzeczywiście stanowi, iż „Lekarz, który zamierza podjąć wykonywanie zawodu po upływie 5 lat od uzyskania dyplomu lekarza, lekarza stomatologa przed przyznaniem ograniczonego prawa wykonywania zawodu lekarza, lekarza stomatologa, obowiązany jest do odbycia przeszkolenia”. Jednocześnie jednak w ust. 4 art. 10 stwierdza, iż „Przepisów ust. 1-3 nie stosuje się do lekarza będącego obywatelem innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej, który posiada dyplom lub inne dokumenty poświadczające formalne kwalifikacje wymienione w wykazie, o którym mowa w art. 6b, i dotychczas nie uzyskał prawa wykonywania zawodu lekarza albo prawa wykonywania zawodu lekarza stomatologa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej”.

Z zestawienia obydwu przepisów projektowanej ustawy oraz ustawy o zawodzie lekarza jednoznacznie wynika różnica w uregulowaniu kwestii wymogu odbycia przeszkolenia po 5 letnim okresie przerwy w wykonywaniu zawodu.

Ponadto, wyraźnie należy podkreślić, iż regulacje w obu zawodach nie mogą być identyczne w zakresie uznania kwalifikacji zawodowych (objętego reżimem prawa Unii Europejskiej), ponieważ do obu zawodów lekarza i felczera stosuje się różne systemy uznania kwalifikacji. W przypadku zawodu lekarza zastosowanie ma automatyczny system uznania kwalifikacji wynikający z dyrektyw sektorowych dot. zawodu lekarza. W przypadku zawodu felczera stosuje się system ogólny. Dlatego nie można – tak jak to argumentowali posłowie – stosować analogicznych rozwiązań odnośnie uznania kwalifikacji zawodowych i przyznania prawa do wykonywania zawodu w przypadku obu wskazanych zawodów.

W związku z powyższymi wyjaśnieniami pragnę wyrazić opinię, iż dla pełnej zgodności projektowanej ustawy z przepisami Unii Europejskiej niezbędne jest zrezygnowanie z wymogu obowiązkowego odbycia przeszkolenia wobec obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej, którzy posiadają prawo wykonywania zawodu w jednym z tych państw i nie wykonywali zawodu przez okres dłuższy niż 5 lat, a którzy do momentu przystąpienia Polski do UE nie uzyskali prawa wykonywania zawodu felczera na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Wymóg odbycia przeszkolenia w przypadku przerwy w wykonywaniu zawodu będzie można zastosować, również w przypadku obywateli państw członkowskich UE, dopiero po fakcie przyznania im po raz pierwszy prawa wykonywania zawodu na terytorium RP, kiedy objęci zostaną wyłącznie systemem prawa polskiego.

8. Ponadto, pewne wątpliwości wywołuje przepis art. 1 pkt 2 projektu ustawy dodający art. 1a ust. 2 do nowelizowanej ustawy. Zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt 5 (dodanym art. 1 pkt 1 projektu ustawy) Naczelna Rada Lekarska przyznaje prawo wykonywania zawodu i używania tytułu felczera osobom, które m.in. posiadają stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu felczera. W kwestionowanym art. 1a ust. 2 (dodanym art. 1 pkt 2 projektu ustawy) stwierdza się, że: „Za wystarczające w stosunku do **obywatela innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej**, w zakresie wymogu dotyczącego odpowiedniego stanu zdrowia, uznaje się dokumenty odnoszące się do stanu zdrowia wymagane dla wykonywania zawodu felczera w państwie członkowskim którego obywatelem jest felczer, lub w państwie członkowskim z którego felczer przybywa; w przypadku gdy dokumenty tego rodzaju nie są wymagane, za wystarczające uważa się dokumenty wydane w tym państwie odnoszące się do stanu zdrowia”.

W dniu 1 maja 2004 r. Polska stanie się państwem członkowskim Unii Europejskiej i w większości przypadków nie ma uzasadnienia dla rozróżniania na obywatela Polski i innego obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej. Takie sformułowanie sugeruje dyskryminację ze względu na narodowość, która jest zakazana na mocy ogólnych przepisów Traktatu Ustanawiającego Wspólnotę Europejską (vide np.: art. 12 czy art. 39 ust. 2 TWE). Z tego względu wskazane byłoby zrezygnowanie z tego rozróżnienia w art. 1a ust. 2 dodanego art. 1 pkt 2 projektu ustawy i zastąpienie zwrotu „obywatela innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej” zwrotem „obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej”. Jednocześnie jednak w przypadku uznania kwalifikacji zawodowych mamy do czynienia

z swobodnym przepływem kwalifikacji i dopiero w konsekwencji osób. Dlatego np. wspólnotowe przepisy dotyczące uznania kwalifikacji zawodowych będą miały zastosowania również do polskich obywateli, którzy zdobyli kwalifikacje zawodowe (dyplomy lub doświadczenie zawodowe) w innym państwie członkowskim UE. Z tego powodu właściwe jest rozróżnienie w projektowanej ustawie kwalifikacji nabytych w państwie członkowskim UE innym niż RP.

Kwestionowany przepis art. 1a ust. 2 w zw. z art. 1 ust. 2 pkt 5 nie dotyczy uznania kwalifikacji, dotyczy natomiast potwierdzenia odpowiedniego stanu zdrowia przez ubiegającego się o przyznanie prawa wykonywania zawodu felczera. Tego typu wymogi są dopuszczalne w świetle prawa wspólnotowego. Dyrektywa Rady 89/48/EWG w art. 6 ust. 2 (dyrektywa Rady 92/51/EWG w art. 10 ust. 2) stwierdza, że jeżeli właściwe władze przyjmującego państwa członkowskiego wymagają od obywateli tego państwa członkowskiego, pragnących podjąć lub wykonywać dalej zawód regulowany, przedstawienia świadectwa o stanie zdrowia fizycznego i psychicznego jako wystarczający dowód mają być uznane dokumenty wymagane w państwie członkowskim pochodzenia lub przybycia. Wydaje się, że z tego udogodnienia w uznaniu dokumentów poświadczających stan zdrowia powinni móc skorzystać również obywatele polscy, choć z całą pewnością nie stanowi to dla nich utrudnienia w uznaniu kwalifikacji nabytych w państwach członkowskich UE, a już na pewno nie będzie stanowiło dla obywateli polskich przeszkody w uzyskaniu prawa do wykonywania zawodu. Z tego też względu tę uwagę pozwalam sobie podnieść nie w kontekście zgodności brzmienia tego przepisu z prawem Unii Europejskiej, a jedynie jako wskazanie na możliwość skorzystania z ułatwień wynikających z prawa wspólnotowego wobec polskich obywateli.

9. **W konkluzji pozwalam sobie stwierdzić, iż sprawozdanie Komisji Zdrowia o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o zawodzie felczera, jest zgodne z prawem Unii Europejskiej, z zastrzeżeniem uwag zgłoszonych w punkcie 7 niniejszej opinii.**

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów

Pan Leszek Sikorski
Minister Zdrowia

Z poważaniem,
Z up. Sekretarza Komitetu
Integracji Europejskiej
PODSEKRETARZ STANU

Jarosław Pietrus

